

دهم

پیدا داشت

دین و زندگی ۱

سال دهم

دهم

درس اول
«هدف آفرینش»

برهان حکمت و نظم: سیر آفاق و انفس ◀ مجموعه‌های منظم ◀ جهان منظم ◀ هدفمندی جهان ◀ خالق حکیم
هیچ کار عبث و بیهوده‌ای انجام نمی‌دهد

در پس خلقت تک‌تک موجودات هدف وجود دارد ◀ اگر به اهداف نرسیم و از سرمایه‌ها در این راه
استفاده نکنیم ◀ اتلاف سرمایه

خداوند حکیم است
خداوند حکیم ◀ عالم هدفمند
برنامه‌ریزی دارد (هر موجود براساس برنامه حساب شده خلق شده)
به‌سوی هدف واحد در حرکت است ◀ قرب الهی ◀ معاد وجود
دارد
بی‌نظم نیست ◀ نظم جهانی
پیوسته و مستحکم است
نشانه‌های حکمت ◀ آیات

﴿ما بینهما لاعین﴾ / ﴿ما خلقناهما الا بالحق﴾
امیرالمؤمنین (علیه السلام): «... ای مردم هیچ‌کس بیهوده آفریده نشده...» ◀ نشانه آفرینش بیهوده ◀ کار لهو ◀ کار لغو

تست‌خونه ۱

پیرامون اهمیت این سؤال که «ما انسان‌ها برای چه آفریده شده‌ایم؟» پاسخ درست را می‌توان از آیه شریفه به‌دست آورد.

۱) **﴿أَنَا هَدَيْتَاهُ السَّبِيلَ أَمَا شَاكِرًا وَأَمَا كَفُورًا﴾**

۲) **﴿وَمَا خَلَقْنَا السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لِاعْبِينِ مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ﴾**

۳) **﴿قُلْ إِنْ صَلَاتِي وَنَسْكَيَ وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾**

۴) **﴿مَنْ كَانَ يَرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ﴾**

دهم

انسان هدفمند را در مسیر درست صرف کنیم } برای چه آفریده شده است؟ ◀ هدف او چیست؟ ◀ پاسخ به این سؤال حیاتی است ◀ تا زندگی خود زندگی، فرصتی به انسان است تا به هدف برسد }

علل تفاوت انسان و سایر موجودات } (۱) انتخاب هدف } انسان خود انتخاب می‌کند و می‌شناسد ◀ و با یکدیگر هم در انتخاب و هم هدف متفاوتند (b) } بینش و نگرش خاص خود را دارند (a) } به اهداف رتبه و ارزش می‌دهند (c) } • اهداف فرعی (پایان پذیر) • اهداف اصلی (پایان ناپذیر) } گیاه به صورت طبیعی حیوان به صورت غریزی } (۲) تنوع استعدادها } انسان ◀ مجموعه استعدادهای مادی و معنوی گیاه و حیوان ◀ استعدادهای محدود مادی } (۳) بی‌نهایت طلبی } انسان بی‌نهایت طلب است و عطش روزافزون در رسیدن به خواسته‌ها دارد ◀ همواره در حال انتخاب هدف است } حیوان و گیاه ◀ اهداف محدود دارد ◀ تا سر حدی از کمال متوقف می‌شود }

اهداف انسان ◀ برای انتخاب صحیح نیازمند معیار هستیم ◀ خدای رحیم این معیارها را در قرآن معین کرده (تدبر صفحه ۱۷)

هر دو برای زندگی ضروری هستند اما تا جایی که فرعی‌ها جلوی اصلی را نگیرند: } فرعی ◀ اصلی ◀ }

اهداف اصلی (پایان ناپذیر):

۱) پاداش اخروی برای چه کسانی است؟

۲) ویژگی اهداف اخروی چیست؟

اهداف فرعی (پایان پذیر):

۱) میزان رسیدن به دنیا برای دنیاطلبان وابسته به چیست؟

۲) فرجام اخروی دنیاطلبان چیست؟

۳) توجه صرف به دنیا موجب چه می‌شود؟

۴) ویژگی اهداف فرعی چیست؟

تستخونه ۲

با دقت در آیه شریفه ﴿بعضی از مردم می‌گویند: خداوندا به ما در دنیا نیکی عطا کن. ولی در آخرت هیچ بهره‌ای ندارند.﴾ بگویند مصداق کدام دسته از افراد بیان شده است؟

- ۱) آنقدر به اهداف پایان ناپذیر دل بسته‌اند که از اهداف گذرا بازمانده‌اند.
- ۲) برای انتخاب هدف‌ها، همسویی با میل بی‌نهایت طلب و استعدادهای مختلف را مد نظر قرار داده‌اند.
- ۳) به دنبال سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها هستند، اما مسیر متزلزلی دارند.
- ۴) دلبستگی‌های فرعی را اصالت داده و از اهداف اصلی غفلت ورزیده‌اند.

انسان‌ها ۳ دسته‌اند ◀ ۱- فقط لذت دنیا (✖) ۲- فقط لذت آخرت (✖) ۳- هم دنیا، هم آخرت (✓)

دسته اول } از نظر قرآن ◀ به حیات دنیا راضی شده‌اند و به آن آرام گرفته‌اند
مصداق اتلاف سرمایه

دسته دوم ◀ مورد قبول نیستند

افراد زیرک ◀ به دنبال اهداف جامع هستند (که اهداف کوچک‌تر را هم داشته باشند)
◀ چون که صد آید نود هم پیش ما است

به دنبال هدفی هستند که پاسخگوی } تنوع استعدادها
بی‌نهایت طلبی } انسان باشد.

- هرکس اندکی تأمل کند ◀ می‌یابد که به دنبال سرچشمه خوبی است ◀ تا به آن نرسد آرام نمی‌شود.
- تنها خدا می‌تواند روح بی‌نهایت طلب انسان را آرام کند.
- هم دنیا را دارند هم آخرت را چون کار دنیا را هم برای رضای خدا می‌کنند

هدفشان تقرب و نزدیکی به خدا است
◀ چون خدا سرچشمه همه خوبی‌ها و زیبایی‌ها می‌باشد

دسته سوم

﴿من كان يريد الثواب الدنیا فعند الله ثواب الدنیا و الآخرة﴾

خوشبختی تضمین می‌شود ◀ به شرط همت بزرگ و اراده محکم

یک و تیرو چند نشان ۴۳

دهم

ای دوست شکر بهتر یا آنکه شکر سازد؟ خوبی قمر بهتر یا آن که قمر سازد؟
زندگی به خاطر خدا: ﴿قُلْ اِنَّ الصَّلٰتِی وَّ نَسْکِی وَّ مَحِیَّای وَّ مَمَاتِی لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ﴾

تست‌خونه ۳

■ با توجه به بیت زیر به کدام مفهوم پی می‌بریم؟

- ای دوست شکر بهتر یا آنکه شکر سازد؟
خوبی قمر بهتر یا آنکه قمر سازد؟
- ۱) فقط رسیدن به زندگی سعادت‌مندانه در آخرت، در خور تلاش است.
 - ۲) دست زدن به هر کاری برای رسیدن به بی‌نهایت‌ها و کمالات ضروری است.
 - ۳) هدف ما برای رسیدن به سرچشمه خوبی‌ها و زیبایی‌ها که همان خداوند است، باشد.
 - ۴) برای رسیدن به اهداف بزرگ باید همت و اراده خاصی داشت و تلاش ویژه‌ای نمود.

امام رضا (ع)
Alireza Delshad

دهم

درس دوم
«پر پرواز»

خدا ◀ حکیم است ◀ مخلوقات هدفمند ◀ انسان هم هدف دارد. ◀ تقرب الهی

راه رسیدن به هدف ؟ ◀ خودشناسی } تعریف: یعنی شناخت سرمایه‌ها و موانع }
(اولین گام) } سودمندترین دانش }
چگونگی استفاده درست از سرمایه
کنار گذاشتن موانع و مقابله با آنها

تا انسان در مسیر کمال حرکت کند و به هدف برسد

مینا: کرامت انسان (گرامیداشت انسان) ◀ جایگاه ویژه }
• آفرینش همه چیز برای انسان و توانایی بهره‌مندی از آنها }
• برتری بر موجودات دیگر }

۱- تعقل ◀ علت وجود؟ } تشخیص راه درست }
از جهل دور شویم } درست را از نادرست تشخیص دهیم }
دریافت حقایق } تشخیص خوب از بد }

آثار عدم }
قرارگیری در اهل دوزخ }
تعقل }
تسخیر نماز }
درقرآن }

سرمایه‌های رشد
↓
امکانات حرکت
در مسیر رشد و
کمال

۲- اختیار ◀ } مسئول سرنوشت خودمان }
انتخاب راه درست }
از نادرست }
خدا راه رستگاری و شقاوت را نشان داده (معلول)
تا رستگاری را برگزینیم و از شقاوت دور شویم (با کمک عقل) (علت)
﴿أَمَا شَاكِرًا أَمَا كَفُورًا﴾

۳- سرشت خدا آشنا }
با نظر در خود و جهان، خدا را می‌یابیم }
محبت خدا را در دل احساس می‌کنیم }
البته گاهی غفلت، سبب فراموشی خدا می‌شود ◀ دوباره برمی‌گردیم «دوست نزدیک‌تر از من به من است...» }
امیرالمؤمنین (ع): «هیچ چیز را مشاهده نکردم مگر اینکه خدا را قبل از آن، بعد از آن و با آن دیدم» }

دهم

۴- گرایش به شناخت خوبی و بدی } گرایش به خوبی
 نیکی و بیزاری از } بیزاری از بدی
 بدی }
 هدف: به خوبی روی آوریم و از بدی بپرهیزیم ◀ سرچشمه همه خوبی‌ها ▶
 خداوند ﴿فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوَاهَا﴾

۵- وجدان } هنگام ارتکاب به گناه } سبب می‌شود انسان
 اخلاقی } وارد عمل می‌شود } خودش را سرزنش کند و
 در اندیشه جبران باشد } اگر کار بدی انجام دهم خودم
 را سرزنش می‌کنم }
 نفس لوامه ◀ نفس سرزنشگر
 ﴿لَا اَقْسَمُ بِالنَّفْسِ الْوٰمِیَةِ﴾

a:
 ↓
 علل طولی (دومینویی) } گرایش به نیکی و بیزاری از بدی: b
 ↓
 c:

۶- پیامبران و پیشوایان } تنها عامل بیرونی هستند
 همراه با کتاب راهنما می‌آیند }
 هدف: راه سعادت را به ما نشان دهند و در پیمودن راه حق به ما کمک کنند

مجموع سرمایه‌ها ▶ با } پس نباید به کاری که در حد حیوانات است قانع شویم
 هدف انسان هماهنگی } هدف خلقت، خور و }
 خواب و خوشی نیست } وگرنه این همه سرمایه چیست؟
 عقل با دوراندیشی ▶ مانع خوشی زودگذر
 وجدان با محکمه ▶ مانع راحت طلبی

تست‌خونه ۴

- به ترتیب «سرزنش‌گری انسان» و «مسئولی او در سرنوشت خویش» را می‌توان در کدام عبارات شریفه ملاحظه کرد؟
- ۱) ﴿و نفسی و ما صوّأها﴾ - ﴿فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوَاهَا﴾
 - ۲) ﴿و لا اقسَمُ بالنَّفْسِ الْوٰمِیَةِ﴾ - ﴿فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوَاهَا﴾
 - ۳) ﴿فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوَاهَا﴾ - ﴿اَنَا هَدِیْنَاهُ السَّبِيلَ اَمَّا شَاكِرًا وَاَمَّا كَفُورًا﴾
 - ۴) ﴿و نفسی و ما صوّأها﴾ - ﴿اَنَا هَدِیْنَاهُ السَّبِيلَ اَمَّا شَاكِرًا وَاَمَّا كَفُورًا﴾

دهم

عامل درونی ◀ میل سرکش و طغیانگر
 امرکننده و فرمان‌دهنده به بدی
 عملکرد } دعوت به گناه ◀ هدف: نیل به لذات زودگذر
 مانع پیروی از عقل و وجدان
 حضرت علی علیه السلام: «دشمن‌ترین دشمن تو، همان نفسی است که در درون توست»

۱- نفس اماره

عامل بیرونی
 دشمن آشکار ◀ «عدو مبین»
 پندار: برتری انسان
 در مواجهه با انسان } سوگند: فریب فرزندان آدم
 هدف: مانع رسیدن انسان به بهشت

موانع رسیدن به هدف

عملکرد ◀ فقط وسوسه و فریب ◀ خود انسان به او پا می‌دهد

● عدم تسلط شیطان بر انسان ◀ «خداوند وعده حق داد و من وعده دروغ ◀ البته بر شما و تسلط نداشتم و فقط شما را به گناه دعوت کردم»

۲- شیطان

● اختیار انسان در قبول شیطان ◀ «خودتان بودید که دعوت مرا قیامت (روز پایان پذیرفتید»
 ● بازتاب گناهان اختیاری دنیایی انسان در قیامت ◀ «خود را سرزنش کنید نه مرا»
 ● قیامت پایان فرصت‌ها ◀ «نه من می‌توانم به شما کمکی کنم نه شما می‌توانید مرا نجات دهید»

راه‌های فریب شیطان (استراتژی‌ها)
 (۱) زینت دادن به گناه
 (۲) سرگرمی به آرزوهای طولانی
 (۳) بازداری از یاد خدا و نماز
 (۴) ایجاد کینه و دشمنی میان مردم ◀ به وسیله شراب و قمار (قرآن)

تست‌خونه ۵

«فریب دادن فرزندان آدم»، «فضیلت بر آدمیان» و «وسوسه کردن» به ترتیب مشتمل بر کدام امور شیطان رجیم است؟

- (۱) پندار شیطان - هدف شیطان - راه نفوذ شیطان
 (۲) پندار شیطان - سوگند شیطان - کار شیطان
 (۳) سوگند شیطان - پندار شیطان - کار شیطان
 (۴) سوگند شیطان - هدف شیطان - راه نفوذ شیطان

دهم

درس سوم ریاضی - چهارم انسانی

«پنجره‌ای به روشنایی»

فرصت انسان را برای استفاده از سرمایه‌ها محدود می‌کند
 «چیستی مرگ» و «آینده انسان پس از مرگ» ← پرسش فراگیر انسان در طول تاریخ
 در رابطه با پس از مرگ ← دو دیدگاه وجود دارد } اعتقاد
 انکار

انسان دو بعد دارد } اعتقاد به معاد
 جسمانی ← مادی ← مانند سایر اجسام و مواد ← دائم در حال تغییر و
 دگرگونی/ فرسودگی دارد/ متلاشی می‌شود
 روحانی ← غیرمادی (مجرد - مستقل) ← تغییرات معنوی دارد/ متلاشی نمی‌شود/
 فرسوده نمی‌شود/ بعد از مرگ باقی می‌ماند و همچنان آگاه است (علت)
 (معلول) ← دیدگاه الهیون ← مرگ ≠ نیستی و نابودی }
 غروب جسم
 طلوع روح
 پلی از یک هستی (دنیا) به هستی بالاتر (آخرت)

آیات و روایات
 اعتقاد به معاد
 پیامبر ﷺ
 • علت آفرینش: برای بقای خلق شدید ← نه برای
 نابودی و فنا
 • باهوش‌ترین مؤمنان: کسانی که فراوان به یاد
 مرگ‌اند و خود را بهتر برای آن آماده می‌کنند
 خواب کوتاه و گذرا
 پیامبر ﷺ «الناس نیام فاذا ماتوا انتبهوا» ← زندگی حقیقی و جاوید در آخرت است
 دنیا
 قرآن
 دنیا ← «ألا لهو و لعب» ← بازی و سرگرمی
 آخرت ← «و لدار الآخرة لهی الحیوان» ← سرای جاودانه و حقیقی }
 زندگی دنیا کم‌ارزش است و
 زندگی آخرت حقیقی است

تست‌خونه ۶

معنایابی زندگی حقیقی در جهان دیگر، از منظر رسول خدا ﷺ در روایت «الناس نیام، فاذا ماتوا، انتبهوا» تبیین شده است. این مفهوم از دقت در کدام آیه شریفه مستفاد می‌گردد؟

- ۱) «من آمن بالله و الیوم الآخر و عمل صالحاً فلا خوف علیهم و لا هم یحزنون»
- ۲) «الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة لا رب فیہ و من اصدق من الله حدیثاً»
- ۳) «و ما هذه الحیة الدنیا لهو و لعب و ان الدار الآخرة لهی الحیوان لو كانوا یعلمون»
- ۴) «قالوا ما هم الا حیاتنا الدنیا نموت و نحیا و ما یهلكنا الا الدهر و ما لهم بذلک من علم»

دهم

۱- زندگی از شور و شوق و انگیزه } فعالیت می‌گیرد } با همت خستگی‌ناپذیر کار می‌کند } تا آخرت
 بن‌بست خارج } (می‌داند حساب و } برای خدمت به خلق خدا می‌کوشد } زیباتر شود
 می‌شود (روحی و } کتاب وجود دارد)

علت: ایمان به خدا + ایمان به آخرت + عمل صالح ﴿من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً﴾ ← ﴿ولا خوف عليهم و لا هم يحزنون﴾ (معلول)

پیامدهای اعتقاد
به معاد

علت عدم ترس: به دنیا دل نمی‌سپزند }
 محدود دانستن زندگی به دنیا (انکار }
 علت ترس از مرگ از نظر الهیون } (معاد)
 داشتن کوله‌بار گناه }
 آنان مرگ نمی‌خواهند ← بلکه عمر طولانی می‌خواهند ← برای کامل‌تر کردن

۲- نهر رسیدن از مرگ اندوخته

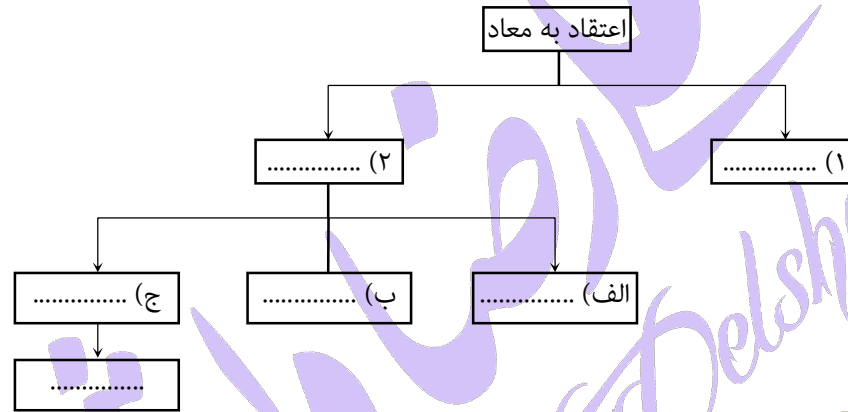
- سهولت فداکاری و دفاع از حق و مظلوم
- رسیدن شجاعت به مرحله عالی
- شرط: حیات دنیا ذلت باشد و فداکاری در
- قبول مشروط شهادت } راه خدا، ضروری باشد }
 ثمره: هموارسازی راه آزادی انسان‌ها

نتایج

امام حسین علیه السلام در دوره‌ای عزت و ذلت ← «من مرگ را جز سعادت و زندگی با ظالمان را جز ننگ و خواری نمی‌بینم»

دنيا } ساحل سختی‌ها }
 زندان }
 امام حسین علیه السلام }
 مرگ ← پل }
 آخرت } ساحل سعادت و کرامت }
 قصر }

تستخونه ۷

بازتاب باور به کلام ﴿الناس نيام فاذا ماتوا انتبهوا﴾ در کدام گزینه به منصفه ظهور رسیده است؟

- (۱) ﴿وما هذه الحياة الدنيا لهو و لعب و ان الدار الآخرة﴾
- (۲) و قالوا ما هي الا حياتنا الدنيا نموت و نحيا﴾
- (۳) ﴿و ما يهلكنا الا الدهر و ما لهم بذلك من علم﴾
- (۴) ﴿من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً﴾

حقیقت انسان = جسم (علت) ← مرگ را پایان بخش زندگی می‌دانند (معلول)

منکرین معاد } مرگ = نیستی و نابودی }
 «و ما هی الا حیاتنا الدنیا» ← نظر منکرین معاد در مورد زندگی که عالمانه نیست: «ما لهم بذلک من علم ان هم الا یظنون»
 «و ما یهلکنا» (معلول) ← «الا الدهر» (علت)

منکرین معاد } متعلق به }
 برخی معتقدین به معاد ← اعتقاد آن‌ها تبدیل به ایمان قبلی نشده و درگیر دنیا و هوس هستند

پیامدهای }
 انکار معاد } ۱- غفلت ← بعضی از آنان برای فراموش کردن سرنوشت تلخ (نابودی) راه غفلت را پیش می‌گیرند و به هر کار درست و نادرست دست می‌زنند ← فرو رفتن در گرداب آلودگی‌ها

۲- روحی و روانی منفی }
 • زندگی چند روزه دنیا برایشان بی‌ارزش می‌شود
 • به یأس و ناامیدی می‌رسند
 • به انواع بیماری‌های روحی دچار می‌شوند و منزوی می‌شوند
 • قدم‌گذاری در راه‌های سرگردان‌کننده (برای تسکین)

علت: سرکوب میل به جاودانگی

(برای گروهی که نمی‌توانند فکر مرگ را از ذهن خود بیرون کنند)

تست‌خونه ۸

خداوند متعال نظریه مادی‌گرایانی را که زندگی را محدود به دنیا و گذر زمان می‌دانند، چگونه توصیف می‌فرماید؟

- ۱) «و قالوا ما هی الا حیاتنا الدنیا»
 ۲) «و ما هذه الحیاة الدنیا الا لهو و لعب»
 ۳) «و لا خوف علیهم و لا هم یحزنون»
 ۴) «و ما لهم بذلک من علم ان هم الا یظنون»

دهم

درس چهارم ریاضی- پنجم انسانی
«آینده روشن»

پلداشت

اثبات معاد

دفع خطر احتمالی لازم است ◀ یک قانون عقلی

پیامبران عاقل‌ترین و راستگوترین مردمان زمان بودند

- نسبت به معاد هشدار دارند
- ایمان به معاد را لازمه ایمان به خدا می‌دانستند
- به گفت طفل جستی راه پرهیز/ به گفت از انبیاء از خواب برخیز

بیشترین موضوع پس از توحید، معاد است

قرآن } معاد قطعی است

﴿لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة لا ریب فیہ﴾ (معلول)
﴿علت: صدق گفتار خدا ◀ و من اصدق من الله حدیثا﴾

دلائل قرآنی

- ۱- امکان معاد ◀ بعید و غیرممکن نیست ◀ بیشتر ناظر بر معاد جسمانی
- ۲- ضرورت معاد ◀ براساس یکسری دلایل، باید معاد وجود داشته باشد

بحث راجع به معاد، ضرورت دارد (احتمال بدهیم که معاد هست)

۵۲

تست‌خونه ۹

شعر زیر می‌تواند پیامی برای کدام آیه شریفه باشد؟

- تو را چندین پیامبر کرده آگاه
که خواهد بود کاری صعب بر راه
- به گفت طفل جستی راه پرهیز
به گفت انبیا از خواب برخیز
- ۱) ﴿ام نجعل المتقین کافجار﴾
 - ۲) ﴿افحسبتم انما خلقناکم عبثاً و انکم الینا لا ترجعون﴾
 - ۳) ﴿ام نجعل الذین آمنوا و علموا الصالحات کالمفسدین فی الارض﴾
 - ۴) ﴿الله لا اله الا هو لیجمعنکم الی یوم القیامة لا ریب فیہ و من اصدق من الله حدیثا﴾

مقدمه: از انگیزه‌های منکرین معاد، سنجش و قیاس قدرت خدا با قدرت خود است ← یعنی نشناختن قدرت خدا

همان طور که خداوند بار اول انسان را خلق کرده است می‌تواند دوباره
۱- پیدایش نخستین جسم او را بیافریند }
آیه: ﴿چه کسی این استخوان‌ها را دوباره زنده کند؟ ← همان خدایی که
برای نخستین بار آفرید﴾

برای این که ما قدرت خدا را محسوس تر بفهمیم
۲- نمونه‌هایی از زنده شدن مردگان }
عزیر نبی ﷺ
معجزه‌های حضرت مسیح ﷺ
آیه: ﴿نه تنها استخوان‌های آنان را به حالت اول درمی‌آوریم، بلکه سرانگشتان آنها را نیز همان گونه که بوده مجدداً خلق می‌کنیم.﴾

۳- نظام مرگ و زندگی در طبیعت }
یک جریان رایج در • زمستان: مردن درختان
طبیعت می‌باشد • بهار: زنده شدن درختان
﴿خدا باد را به سمت زمین مرده می‌فرستد ← تا پس از مرگش به او زندگی ببخشد﴾

معاد جسمانی
↑
امکان معاد ← انواع
دلایل

تست‌خونه ۱۰

داستان عزیز نبی ﷺ و زنده شدن وی پس از سال‌ها را از راه اثبات می‌کند.

- (۱) ضرورت معاد - حکمت
- (۲) امکان معاد - اشاره به خلقت نخستین انسان
- (۳) ضرورت معاد - عدل
- (۴) امکان معاد - اشاره به قدرت خداوند

دهم

خداوند کار عبث و بیهوده که نشانهٔ جهل و نادانی است، انجام نمی‌دهد
همهٔ مخلوقات دارای هدف هستند و خدا آن‌ها را به سمت هدفشان هدایت می‌کند
اگر میلی در انسان قرار دهد ← راه پاسخ به آن و برطرف کردن آن را هم به ما می‌دهد ← وگرنه دیگر حکیم نیست

۱- حکمت الهی

امیال انسان

(I) میل به جاودانگی
تعریف: گریز از نابودی ← انجام بسیاری کارها برای بقا در دنیا ممکن نیست پس باید دنیای دیگری وجود داشته باشد تا جاودانه شویم

(II) کمالات بی‌نهایت ← انسان خواستار همهٔ کمالات و زیبایی‌ها هست ← هیچ حدی ندارد

دلیل وجود این همه استعداد و سرمایه و میل چیست؟ خاک شدن؟؟؟
انسان در دنیا به بی‌نهایت نمی‌رسد
پس باید دنیای دیگر هم باشد

↓
ضرورت معاد در پرتوی حکمت الهی

۲- عدل الهی

قرآن

کلیدواژه: معاد + حکمت
آیه: ﴿أَمْأ خَلَقْنَاكُمْ عِبْتًا وَاَنْكُم لَإِنَّا لَا تَرْجِعُونَ﴾
به معنای برابری و مساوات نیست ← هرکس باید به حق خود برسد ← چرا که جهان بر پایهٔ عدل است: «بِالْعَدْلِ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَاَلْأَرْضُ»
با توجه به عمر محدود آدمی ← امکان رسیدن انسان‌ها در دنیا به طور کامل به حقشان وجود ندارد

مثال

- قاتلی که بعد از قتل فرار کرده و به مرگ طبیعی مرده
- ظالمی که حق کسی را ضایع کرده و بدون مجازات مرده
- شهید

خدا عادل است ← از طرفی در دنیا نمی‌شود به حق رسید (دنیا ظرفیت جزا و پاداش کامل را ندارد). ← باید دنیای دیگری هم وجود داشته باشد

قرآن

آیه: ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَاَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ﴾
مسئمت و مغرور نعمت در دنیا
اصرار بر گناهان بزرگ
تجاوز و گناهکاری
گناه در تمام عمر، بدون ترس از قیامت

دلایل انکار معاد از نظر قرآن

تست‌خونه ۱۱

اعطای استعداد و سرمایه‌های مختلف به انسان و تعارض آن با مرگ و خاک‌شدن، اشاره به کدامین استدلال در اثبات معاد دارد و کدام آیهٔ شریفه مؤید آن است؟

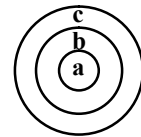
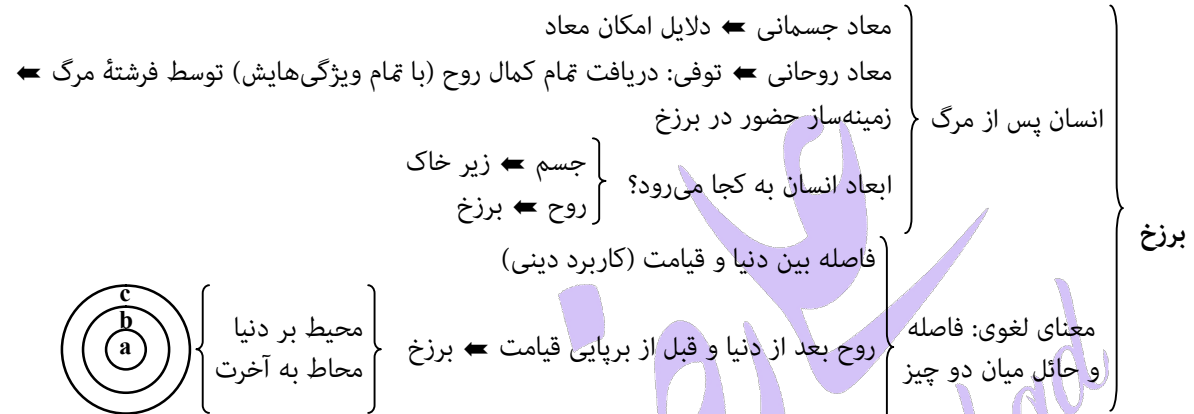
- ۱) ضرورت معاد در پرتوی حکمت الهی - ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنْكُم لَإِنَّا لَا تَرْجِعُونَ﴾
- ۲) ضرورت معاد در پرتوی عدل الهی - ﴿أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَاَنْكُم لَإِنَّا لَا تَرْجِعُونَ﴾
- ۳) ضرورت معاد در پرتوی عدل الهی - ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَاَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ﴾
- ۴) ضرورت معاد در پرتوی حکمت الهی - ﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَاَعْمَلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ﴾

دهم

درس پنجم ریاضی- ششم انسانی

«منزلگاه بعد»

محیط بر دنیا
محاط به آخرت

«و من ورائهم برزخ الی یوم یبعثون»

۱- حیات برزخی: در برزخ روح همچنان به فعالیت آگاهانه خود ادامه می‌دهد، بلکه آگاهی روح

بیشتر هم می‌شود ← به علت توفی

۲- وجود شعور و آگاهی: حجاب‌ها و پرده‌های مادی و ذنبوی از روح او برداشته می‌شود ← می‌تواند کارهایی

انجام دهد که در دنیا ممکن نبود ← مثل سخن گفتن با فرشتگان و خدا - سخن گفتن پیامبر ﷺ با کشته‌شدگان

لشکر کفار در جنگ بدر ← قال رب ارجعون لعلیٰ اعمل صالحاً فیما ترکت (رجوع به تدبیر درس)

• پرونده اعمال به واسطه اعمال ماتاخر باز است

• حدیث وضع مؤمنان در برزخ از کلام امام کاظم ع

• خیرات بازماندگان برای درگذشتگان

اصلی‌ترین ویژگی‌های
برزخ

تست‌خونه ۱۲

کدام یک دلیل درخواست «رب ارجعون» پس از مرگ بوده و توفی به چه معنا است؟

- ۱) «کلّا أنّها کلمة هو قائلها» - دریافت بدون کم و کاست اعمال
- ۲) «لعلیٰ اعمل صالحاً فیما ترکت» - دریافت بدون کم و کاست اعمال
- ۳) «کلّا أنّها کلمة هو قائلها» - دریافت تمام و کمال بعد غیر جسمانی
- ۴) «لعلیٰ اعمل صالحاً فیما ترکت» - دریافت تمام و کمال بعد غیر جسمانی

عمل } اثر ماتقدم ← اثر آنی و لحظه‌ای (در دنیا)
 اثر ماتأخر ← اثری که بعد از مرگ و با تأخیر به ما می‌رسد (نتیجه اثر) ← ﴿يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاخَّرَ﴾
 ماتقدم است (در برزخ)

پیامبر ﷺ: «هرکس سنت و روش نیکی در جامعه جاری سازد، تا وقتی که در دنیا مردمی به آن سنت عمل کنند، ثواب آن اعمال را به حساب این شخص هم می‌گذارند، بدون آن که از اجر انجام‌دهنده آن کم کنند» ← و بالعکس

برزخ در کلام ائمه } (۱) مکالمه پیامبر با کشته‌شدگان لشکر کفار در جنگ بدر ← خطاب به اصحاب: «ایشان به کلام از شما شنوا ترند» ← حیات برزخی / آگاهی روح
 (۲) وضع مؤمنان در برزخ، در کلام امام مؤمن براساس میزان فضایلش می‌تواند به دیدار خانواده در دنیا بیاید ← از هر جمعه تا هر روز ارتباط برزخ با دنیا

مکالمه فرشتگان با برزخیان } گناهمکاران } ف: در دنیا چگونه بودید؟
 گ: مستضعف
 ف: مهاجرت می‌کردید.
 بهشتیان ← ف: سلام بر شما، وارد بهشت شوید به خاطر اعمالی که انجام داده‌اید.

تست‌خونه ۱۳

- ظرف تحقق آیه شریفه ﴿يُنَبِّئُوا الْإِنْسَانَ يَوْمَئِذٍ بِمَا قَدَّمَ وَاخَّرَ﴾ کدام عالم است و کدام مفهوم از آن مستفاد می‌گردد؟
- (۱) قیامت - کمال آگاهی انسان در قیامت به تمام جوانب آثار اعمالش علم پیدا می‌کند.
- (۲) قیامت - رابطه میان دنیا و قیامت مفتوح است و پرونده انسان تا پایان قیامت متأثر از آثار ماتأخر اعمالش است.
- (۳) برزخ - رابطه میان دنیا و قیامت مفتوح است و پرونده انسان تا پایان قیامت متأثر از آثار ماتأخر اعمالش است.
- (۴) برزخ - کمال آگاهی انسان در قیامت به تمام جوانب آثار اعمالش علم پیدا می‌کند.
- ملاک تعیین وضعیت مؤمنان در برزخ، از کدام گزینه مفید برداشت قرار می‌گیرد؟
- (۱) میزان خیرات بازماندگان
- (۲) کیفیت آگاهی روح در برزخ
- (۳) کمیت آثار ماتأخر
- (۴) مقدار فضیلت‌های متوقفاً

دهم

درس ششم ریاضی- هفتم انسانی

واقعه بزرگ

قیامت ← با پایان دنیا آغاز می‌شود
مرحله اول قیامت: بلافاصله بعد از پایان دنیا
مرحله دوم قیامت: آماده دریافت پاداش شویم

مرحله اول قیامت

(۱) نفخ صور ← یک صدای مهیب که کل عالم را فرا می‌گیرد ← ناگهانی ← مردم از هیبت آن روز همچون افراد مست به نظر می‌رسند، در حالی که مست نیستند ← (مادر فرزند شیرخوار خود را فراموش می‌کند)
(۲) مردن و مدهوشی اهل آسمان و زمین ← همه به‌جز کسانی که خدا می‌خواهد (انبیاء و ائمه) می‌میرند تا شرایط مناسب احوال قیامت بشود
(۳) ایجاد تغییر در ساختار آسمان و زمین ← آسمان و زمین به‌گونه‌ای تغییر می‌کند (تحول عظیم) که مناسب قیامت باشند ← به آسمان و زمین دیگر تبدیل می‌شوند ← یوم ترجف الارض و الجبال و کانت الجبال کثیباً مهیلاً

تست‌خونه ۱۴

فراموش کردن طفل شیرخواره توسط مادر و مست به نظر رسیدن مردم از ویژگی‌های کدام یک می‌باشد؟

- (۱) برپایی ناگهانی قیامت
(۲) مرگ اهل آسمان‌ها و زمین
(۳) زنده شدن همه انسان‌ها پس از نفخ صور
(۴) فرجام کار اخروی

مرحله دوم قیامت

(۱) زنده شدن همه اهل آسمان و زمین ← بار دیگر صدای صور (نفخ) • دل‌هاشان سخت هراسان
صور دوم) ← همه زنده می‌شوند ← همه از قبرها برمی‌خیزند (جسم) • چشم‌هایشان از ترس به زیر
به روح اضافه می‌شود) ← گناهکاران به فکر فرار افتاده افکنده
(۲) کنار رفتن پرده‌ها از حقایق عالم (اشراق ارض) ← با نوری از جانب خدا، زمین روشن می‌شود و هرچه بر آن گذشته نمایان می‌شود
(۳) برپا شدن دادگاه عدل الهی
شروع رسیدگی به اعمال
ترازو و میزان = با عدل
معیار و میزان سنجش (وزنه) = حق ← مثل اعمال پیامبران و امامان که دقیقاً همان چیزی است خدا دستور داده است.
هرچه عمل انسان به عمل پیامبران (به حق) نزدیک‌تر باشد ← با ارزش‌تر

دهم

<p>نامه نیکوکاران ◀</p> <p>نامه عمل در دنیا گزارش یا تصویر است ◀ ولی در قیامت این گونه نیست ◀ عین عمل و حقیقت آن یا به عبارتی تجسم عمل ◀ با دیدن نامه عمل برخی به انکار و سوگند دروغ روی می آورند</p>	<p>(۴) دادن نامه اعمال</p>
<p>دست راست</p> <p>نامه بدکاران ◀</p> <p>دست چپ</p>	
<p>در دنیا شاهد و ناظر ما بودند ◀ ظاهر و باطن اعمال ما را می دانند.</p> <p>آن ها از هر خطایی مصون هستند (علت) ◀ بهترین گواهان قیامت (معلول)</p> <p>{ چه کسی شاهد و ناظر بر سایر پیامبران است؟ رسول اسلام}</p>	<p>مرحله دوم قیامت</p>
<p>مراقب انسان بوده اند و تمام اعمال او را ثبت و ضبط کرده اند.</p> <p>{ و إِنَّ عَلَيْكُمْ لِحَافِظِينَ كَرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ } فرشتگان</p>	
<p>◀ در روز قیامت بدکاران برای نجات از مهلکه، سوگند دروغ می خورند</p> <p>◀ خداوند بر دهان آن ها مهر خاموشی می زند</p> <p>◀ اعضای بدن به سخن می آیند و علیه صاحب خود شهادت می دهند</p> <p>◀ صاحبان به اعضای بدن خود اعتراض می کنند</p> <p>{ الْيَوْمَ نَخْتِمُ عَلَىٰ أَفْوَاهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَا أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ }</p>	<p>(۵) حضور شاهدان و گواهان</p>
<p>چیزی می فرستادیم</p> <p>به دنیا باز می گشتیم</p> <p>آیات را تکذیب نمی کردیم</p> <p>همراه پیامبر می شدیم</p> <p>در انتخاب دوست دقت می کردیم ◀ یاد خدا</p>	<p>(ج) اعضای بدن انسان</p>
	<p>قیامت ◀ یوم الحسرة ◀ سرزنش (ای کاش)</p>

تستخونه ۱۵

■ با تدبر در آیه شریفه می توان فهمید در روز رستاخیر، بدکاران اعضای بدن خود را سرزنش می کنند که «چرا علیه ما شهادت می دهید.»

۱) ﴿يوم ترجف الارض و الجبال و كانت الجبال كتيباً مهيباً﴾

۲) ﴿اليوم نختم على افواههم و تكلمنا ابديهم و تشهد ارجلهم ...﴾

۳) ﴿حتى اذا جاء احدهم الموت قال رب ارجعون لعلى اعمل صالحاً﴾

۴) ﴿ام نجعل الذين آمنوا و علموا الصالحات كالمفسدين في الارض﴾

■ به ترتیب «به زیرافکنده شدن چشم های انسان های گناهکار»، «آشکار شدن اعمال» و «سنجش اعمال» در ارتباط با کدام یک از وقایع قیامت است؟

۱) مرگ اهل آسمان ها و زمین- برپاشدن دادگاه عدل الهی- دادن نامه اعمال

۲) زنده شدن همه انسان ها- برپاداشتن دادگاه عدل الهی دادن نامه اعمال

۳) زنده شدن همه انسان ها- کنار رفتن پرده از حقایق عالم- برپاشدن دادگاه عدل الهی

۴) مرگ اهل آسمان ها و زمین- کنار رفتن پرده از حقایق عالم- برپاشدن دادگاه عدل الهی

دهم

درس هفتم ریاضی- هشتم انسانی

آخرین اتفاق قیامت ◀ دادن نامه اعمال پس از آن
نیکوکاران ◀ بهشت
بدکاران ◀ جهنم

گروه گروه به سمت بهشت می‌روند

هشت در دارد } هر در مخصوص گروهی
پیامبران و صدیقان }
شهیدان }
بهشتیان درها را به روی خود گشوده }
می‌بینند ◀ چون فرشتگان آماده }
استقبال هستند }
ف: سلام علیکم ◀
خوش آمدید برای همیشه }
در آن زندگی کنید. }
ب: تأیید وفای به عهد خدا }
و سپاس او (الحمد لله) }

بهشت
اخروی

«دارالسلام» ◀ سرای سلامتی ◀ همه بهشتیان در کمال سلامت و شادی و بدون هیچ حزن و اندوه هستند

بهشتیان از بزرگ‌ترین نعمت خود خوشحالند } بزرگ‌ترین نعمت ◀
خشنودی خدا ◀ مقام رضوان }
بهشتیان با خداوند صحبت می‌کنند ◀ خدایا تو پاک و منزهی ◀ «سبحان الله» (ترنم زبانی)

خدا راضی }
بنده راضی }

- راستگویی و صداقت
 - تقوا
 - وفای به عهد و امانت
 - شهادت راست
 - مواظبت بر نماز
- انفاق در توانگری و تنگدستی }
کظم غیض }
گذشت از خطای مردم }
نیکوکاری }
طلب آمرزش پس از گناه }

عوامل بهشتی شدن در
قرآن

- وعده‌های خدا به نیکوکاران
- ۱) وعده به کسانی که راستگو هستند چیست؟
 - ۲) وعده به کسانی که متقی هستند چیست؟
 - ۳) وعده به کسانی که رعایت عهد و امانت می‌کنند، شهادت راست می‌دهند و بر نماز مواظبت دارند چیست؟

با رعایت ترتیب بگویید، سخن رستگاران پس از خوش آمدگویی فرشتگان الهی و به محض ورود به بهشت و همراهان انبیای الهی در ورود از ابواب خلد برین کدام گروه از بندگان می‌باشند؟

- ۱) «خدا را سپاس که حزن و اندوه را از ما زدوده و ما را از درماندگی، دور کرده است.» - صدیقان
- ۲) «خدا را سپاس که حزن و اندوه را از ما زدوده و ما را از درماندگی، دور کرده است.» - شهیدان
- ۳) «خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.» - شهیدان
- ۴) «خدای را سپاس که به وعده خود وفا و این جایگاه زیبا را به ما عطا کرد.» - صدیقان

ویژگی‌های } جهنمیان ◀ در غل و زنجیر بسته شده/ در جایگاهی تنگ افکنده می‌شوند
 آتش جهنم ◀ بسیار سخت و سوزاننده ◀ حاصل عمل انسان ◀ از درون جان آدمی (تجسم عمل)
 جهنم ۷ در دارد ◀ رحمت خدا همیشه بیشتر از غضب اوست

بعد از ورود به جهنم ◀ ناله حسرت آن‌ها بلند می‌شود ◀
 دریغ بر ما به خاطر آن کوتاهی‌هایی که کردیم
 ترک واجبات }
 غرق شدن در گناه }
 تکذیب معاد }
 عدم پیروی از پیامبر }
 دوست بد }

بدکاران: شقاوت بر ما چیره شده بود و گمراه بودیم. ◀ «اگر به دنیا
 درخواست از } بازگردیم عمل صالح انجام می‌دهیم.»
 خدا } خداوند: آیا در دنیا به شما «به اندازه کافی عمر ندادیم؟» ◀ برگردید همان
 آتش و همان کاسه }
 اشتباه و گناه خود را به گردن شیطان و بزرگان می‌اندازند ◀ در صورتی که
 عامل اصلی گناه، خود انسان است. }
 شیطان: من فقط شما را فرا خواندم ◀ شما پذیرفتید
 بدکاران درخواست تخفیف می‌کنند }
 درخواست کمک از نگهبانان } نگهبانان: آیا پیامبران در دنیا برای شما «دلایل کافی» نیاوردند؟
 بدکاران: بله ◀ توان انکار ندارند ◀ اختیار در قیامت، از
 آن‌ها سلب شده است }
 جهنم }

۶۱
جهنم
اخروی

دهم

پاداش

- ویژگی‌های جهنمیان در قرآن
- عدم نماز
 - عدم دستگیری از محرومان ≠
 - غرق در ممعصیت
 - تکذیب معاد
 - زشت‌کاری (توبه گناهکار در موعده مرگ قبول نیست)
 - مست و مغرور نعمت
 - اصرار بر گناهان

تست‌خونه ۱۷

■ پاسخ قطعی خداوند به کسانی که روز قیامت به خداوند می‌گویند: «ما را از اینجا بیرون بر که اگر به دنیا بازگردیم، عمل صالح انجام دهیم»، چیست؟

- ۱) مگر پیامبران دلایل روشنی برای شما نیاوردند؟
 - ۲) مگر رسولانی اندازدهنده، شما را از این روز سخت بیم ندادند؟
 - ۳) آیا به شما هشدار نداده بودیم که عاقبت گناهکاران دوزخ است؟
 - ۴) آیا به اندازه کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه آید؟
- به ترتیب «فرشتگان در مقابل کدام خواست دوزخیان به آن‌ها می‌گویند «مگر پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاوردند» و «ندای حسرات جهنمیان چگونه بلند می‌شود»؟
- ۱) تخفیف عذاب - «دریغ بر ما به خاطر آن کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم.»
 - ۲) بازگشت به دنیا - «دریغ بر ما به خاطر آن کوتاهی‌هایی که در دنیا کردیم.»
 - ۳) تخفیف عذاب - «شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما هستند.»
 - ۴) بازگشت به دنیا - «شیطان و بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما هستند.»

دهم

قراردادی } بین دو نفر یا چند نفر در ازای انجام کاری قرارداد می‌شود
 قابل تغییر ◀ به شرط رعایت تناسب جرم و جریمه برای برقراری عدالت
 درآمد مشاغل، تکلیف، قوانین

طبیعی } هرکای نتیجه طبیعی خودش را دارد
 مصرف زیاد سیگار ◀ بیماری ریوی
 قابل تغییر نیست

انسان باید خود را با آن تطبیق دهد و سازگار کند

ظاهری: بعد از انجام عمل از بین می‌رود
 باطنی: در روح و جان افراد ثبت می‌شود (تو روحته!) ◀ در قیامت
 به اشکال مختلف مجسم می‌شود
 مثال: کسی که مال یتیم را می‌خورد ◀ این اموال در قیامت در شکم او
 تبدیل به آتش می‌شوند.

تجسم خود عمل } آیه: ﴿يَأْكُلُونَ اَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا﴾ (دنیا) ◀ ﴿يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا﴾
 (حقیقت عمل) ◀ ﴿سَيَصْلُونَ سَعِيرًا﴾

رسول خدا ﷺ: «برای تو به ناچار
 هم‌نشینی خواهد بود که هرگز از تو جدا
 نمی‌گردد و با تو دفن می‌شود ◀ عمل تو
 وحشت»

تصویر و گزارش نیست ◀ عین عمل نمایان می‌شود

رابطه میان عمل
و پاداش و کیفر

قیامت

■ حقیقت عمل در قیامت به‌واسطه انجام عمل در دنیا ظاهر می‌شود

- بهترین زمین کشت: دل ♥
- بذر سالم:
- آبیاری:
- علف هرز:
- آفات و حیوانات:

«الدّنيا مرزعة الآخرة»

■ بهترین و مناسب‌ترین زمین برای کشت محصول آخرت چیست و مبتنی بر آیه شریفه «سیصلون سعیراً» بگویند بستر ساز دنیایی دخول در این عذاب کدام امر است؟

(۱) عمل - «یاکلون اموال الیتامی ظلماً»

(۲) دل - «یاکلون اموال الیتامی ظلماً»

(۳) عمل - «یاکلون فی بطونهم ناراً»

(۴) دل - «یاکلون فی بطونهم ناراً»

■ گرفتار آمدن در وعید الهی «سیصلون سعیراً» ثمره قرارگیری در زمره چه گروهی می‌باشد؟

(۱) «ان الذین یاکلون اموال الیتامی ظلماً»

(۲) «انما یاکلون فی بطونهم ناراً»

(۳) «ما یهلکنا الا الدهر و ما لهم بذلک من علم»

(۴) «الناس نیام، فاذا ماتوا، انتبهوا»

امیرا در شاد
Alireza Delshad

دهم

درس هشتم ریاضی- نهم انسانی

آهنگ سفر

ویرایش

تصمیم و عزم برای حرکت عهد بستن با خدا مراقبت محاسبه و ارزیابی	}	آمادگی برای رسیدن به هدف اصلی (قرب الهی) ← برنامه‌ریزی ملزوم لازمه
--	---	--

تعریف: اراده و قصد عامل زمینه‌ساز عملی شدن انتخابات هرچه هدف بزرگ‌تر ← اراده‌ای که می‌خواهد بیشتر ← مشکلات در طول مسیر هم بیشتر ← نیازمند وجود تحمل بیشتر باید هزینه‌های هدفی را که داریم با اراده خود بپردازیم صبر و تحمل زیاد سرنوشت را به دست حوادث نمی‌سپارند آسان‌تر رسیدن به هدف بهترین نمونه: پیامبران و ائمه با مقاومت از مشکلات بیرون می‌آیند در برابر تندباد حوادث عقب‌نشینی می‌کنند تاب و تحمل کمی دارند آثار اراده ضعیف آثار اراده قوی آیات و روایات	}	۱- تصمیم و عزم برای حرکت آیات و روایات • امام کاظم (علیه السلام): «می‌دانم که بهترین توشه مسافر کوی تو عزم و اراده‌ای است که با آن خواستار تو شده باشد.» • آیه ← «و اصبر علی ما اصابک ان ذلک من عزم الامور»
--	---	--

دهم

راه سعادت = بندگی (همان قرب الهی)
 لازمۀ قدم گذاری در مسیر سعادت } باید اموری را که خدا برای رسیدن به این سعادت فرمان داده، انجام دهیم
 خداوند را خشنود سازیم ◀ به رضایت خدا برسیم

- کمک خدا به انسان ◀ راه سعادت قرین رضایت خداست. (معلول)

رحمت خدا (علت) }
 • خدا وقتی از من راضی است که فرمان‌هایش را انجام می‌دهم و در مسیر سعادت قدم برمی‌دارم
 • خدا وقتی ناراضی است که به خود ظلم کنیم و در مسیر هلاکت باشیم
 (یعنی خدا مصلحت انسان را در نظر دارد)

برای عهد بستن زمان‌های خوب را انتخاب کنیم ◀ مثل: شب‌های قدر، بعد از نمازها، شب و روز جمعه
 برای استحکام عهد خود با خدا این عهد را در زمان‌های گوناگون تکرار کنیم — مثل — آخر هفته یا آخر ماه، شب قدر و...

آثار وفای عهد با خدا با توجه به آیات } پاداش عظیم
 وفای به عهد خدا نسبت به بندگان
 آثار عدم وفای عهد با خدا (شکستن پیمان) با توجه به آیات } بی بهره‌گی در آخرت
 عدم سخن گفتن خدا با آنها
 عدم نگاه خدا در قیامت به آنها
 عدم پاک شدن از گناه
 عذاب دردناک

انسان به عهد خود با خداوند } وفادار است ◀ احساس رضایت می‌کند
 وفادار نیست ◀ احساس شرمندگی می‌کند
 گذران ایام ◀ دارای آفات می‌باشد ◀ عهد ما را دچار خسران می‌کند
 راه حفظ عهد از آفات: مراقبت (معلول) ◀ عهدی که بسته می‌شود مثل نوزاد است و نیاز به مراقبت دارد. (علت)

امیرالمؤمنین علیه السلام: «گذشت ایام آفاتی دارد که موجب از هم گسیختگی تصمیم‌ها و کارها می‌شود» ◀ بیانگر ضرورت مراقبت از عهدها

۲- عهد بستن با خدا

۳- مراقبت

۴- محاسبه و ارزیابی

هدف: عوامل موفقیت یا عدم موفقیت را تشخیص می‌دهیم

اگر موفق بوده‌ایم (شرط) ◀ خدا را سپاس بگوییم (معلول / مشروط) ◀
 می‌دانیم او بهترین پشتیبان انسان است (علت)
 اگر موفق نبوده‌ایم (شرط) ◀ سستی ورزیده‌ایم (علت / مشروط) ◀
 خود را سرزنش کنیم، طلب بخشش کنیم و با تصمیم قوی‌تر دوباره عهد بندیم (معلول)

محاسبه بزرگ، اصلی و سخت
 ◀ قیامت

بهرتر است قبل از این‌که در قیامت اعمال ما محاسبه شود خود به اعمالمان رسیدگی کنیم
 پیامبر ﷺ: «حاسبوا انفسکم قبل ان تحاسبوا»

محاسبه بهتر است هفتگی و ماهانه و یا سالانه باشد ◀ بهترین زمان آن شب‌های قدر است
 امیرالمؤمنین ﷺ: «زیرک‌ترین انسان‌ها کسانی‌اند که از خود و عملشان قبل از مرگ حساب بکشند»

- آثار محاسبه نفس
- ۱) وقف علی عیوبه
 - ۲) احاط بذنوبه
 - ۳) استقال الذنوب
 - ۴) اصلاح العیوب
 - ۵) صلاح النفس
 - ۶) سعد

پیامبر و اهل بیت برترین اسوه‌اند ◀ آیه: ﴿رسول خدا برای شما نیکوترین اسوه است﴾

علت اهمیت و ضرورت وجود اسوه؟

- ۱) اثبات موفقیت‌آمیز بودن مسیر
- ۲) قابلیت استفاده از تجارب آنان
- ۳) نیل سریع به اهداف (مهم‌ترین دلیل)

معرفی پیامبر به‌عنوان الگو ◀ و معرفی اهل بیت توسط پیامبر

چگونگی تبعیت از اسوه در عصر حاضر

در اموری که همواره برای بشر باارزش و خوب بوده
 ◀ نه امور طبیعی که با تحولات صنعتی تغییر می‌کند
 تقسیم ۳ گانه اوقات پیامبر از زبان امام حسین ﷺ

قرار نیست کاملاً عین آن‌ها باشیم ◀ در حد توان

تستخونه ۱۹

■ بنا به فرموده امام کاظم (علیه السلام) بهترین توشه مسافر کوی خداوند در مسیر بندگی چیست و امام علی (علیه السلام) زیرک‌ترین انسان‌ها را چگونه معرفی می‌نماید؟

- ۱) مراقبه پیمان با یگانه خداوند هستی‌آفرین - محاسبه‌گر اعمال
- ۲) عزم و اراده قوی به جهت طالب خداشدن - محاسبه‌گر اعمال
- ۳) مراقبه پیمان با یگانه خداوند هستی‌آفرین - برنامه‌ریز و مدبر
- ۴) عزم و اراده قوی به جهت طالب خداشدن - برنامه‌ریز و مدبر

■ بعد از مراقبت، برای ثبات قدم در مسیر بندگی خداوند استمساک به کدام امر لازم است و چه دلیلی دارد؟

- ۱) محاسبه و ارزیابی - تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به‌دست آید.
- ۲) تصمیم و عزم برای حرکت - تا میزان موفقیت و وفاداری به عهد به‌دست آید.
- ۳) تصمیم و عزم برای حرکت - زیرا هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است.
- ۴) محاسبه و ارزیابی - زیرا هر قدر عزم قوی‌تر باشد، رسیدن به هدف آسان‌تر است.

■ مهم‌ترین علت اخذ الگوهای موفق برای حرکت در مسیر هدف، چیست؟

- ۱) الگوها نشان می‌دهند راه موفقیت‌آمیز است.
- ۲) می‌توان از تجربه الگوهای موفق استفاده نمود.
- ۳) می‌توان مانند آنان عمل کرد و موفقیت کامل را به‌دست آورد.
- ۴) می‌توان از آن‌ها کمک گرفت و سریع‌تر به هدف رسید.

دهم

درس نهم ریاضی- یازدهم انسانی

دوستی با خدا

سرچشمه بسیاری از کارهای انسان
ریشه بسیاری از فعالیت‌ها
جهت‌دهنده به زندگی انسان

محبت

- امام علی علیه السلام: «میزان ارزش هرکس به اندازه آن چیزی است که دوست دارد»
 - پیامبر صلی الله علیه و آله: «هر کس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.»
 - شعر: «هر چیز که در جستن آنی، آنی»
- وسیله سنجش ارزشمندی هرکس، میزان محبت‌های اوست
- میعار سنجش ارزش انسان

بهترین معیار برای ارزشمندی انسان

- تبدیل یأس و ترس و افسردگی به نشاط و شجاعت و قدرت
- تبدیل تنبل به چالاک
- تبدیل بخیل به بخشنده
- افزایش تحمل

علت: قلب انسان جایگاه خدا است و فقط با آن آرام می‌شود ←

محبت

به خدا

اکسیری که مرده را حیات می‌بخشد

- حدیث
- امام سجاد علیه السلام: «هرکس لذت دوستی‌ات را چشیده باشد، غیر تو را اختیار نکند و آن کس که با تو انس گیرد، لحظه‌ای از تو روگردان نشود. دوست داشتنت را از خودت می‌خواهم»
 - امام صادق علیه السلام: «قلب انسان جرم خدا است؛ در جرم خدا غیرخدا را جا ندهید»

آیه: **﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدَّ حُبًّا لِلَّهِ﴾**

تست‌خونه ۲۰

امام سجاد علیه السلام در مناجات عارفانه خود با خداوند، میوه چشیدن لذت دوستی خدا را چه چیز بیان می‌نماید و کدام آیه شریفه، بیانگر تجلی آن بر مؤمنین است؟

(۱) اختیار نکردن غیر - **﴿اشد حبا لله﴾**

(۲) اختیار نکردن غیر - **﴿یحیبکم الله﴾**

(۳) محبوب خداوند شدن - **﴿یحیبکم الله﴾**

(۴) محبوب خداوند شدن - **﴿اشد حبا لله﴾**

راه‌های تقویت محبت به خدا

۱- پیروی از دستورات خدا:

هرچه میزان اطاعت من از دستورات یک فرد افزایش یابد. به تدریج میزان محبت من به او هم افزایش می‌یابد. توجیه ناسازگار با کلام خدا: قلب انسان با خدا باشد کافیت و نیازی به پیروی از دستورات نیست

جواب { (۱) خداوند خطاب به پیامبر: شرط اصلی محبت به خدا ◀ پیروی از دستورات (۲) باطن و ظاهر روی هم تأثیر می‌گذارد

آیه: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ { شرط اصلی محبت به خدا و شرط حدیث: «ما أحب الله من عصاه» { مصادیق پیروی از خدا ◀ فعالیت کلاسی صفحه ۱۱۴ { از اوست

۲- دوستی با دوستان خدا

ما وظیفه داریم برای افزایش محبت به خدا هرکه را که رنگ و نشان از او دارد دوست داشته باشیم ◀ صدر جدول پیامبر و ائمه ◀ بیش از دیگران نشان از او دارد

لازمه خانه کردن محبت خدا در دل { اگر کسی که روشنایی را دوست دارد ◀ از تاریکی بیزار است نمی‌شود کسی را دوست داشته باشیم ◀ در عین حال دشمنش را هم دوست داشته باشم

۳- بیزاری از دشمنان خدا و مبارزه با آنها

بیزاری ◀ مبارزه کنیم ◀ جهاد در راه خدا در برنامه تمام پیامبران بوده و ائمه پرچم‌دار مبارزه با دشمنان خدا بوده‌اند

آغازگر دین‌داری: محبت به خدا ◀ تولی { نتیجه محبت به خدا ◀ بیزاری از دشمنان خدا ◀ تبری شعار و پایه و اساس اسلام ◀ لا اله الا الله ◀ مرکب از نفی و اثبات

تبری ◀ نفی غیرخدا اثبات خدا ◀ تولی

امام خمینی ^(ع): وظیفه مسلمانان ◀ پر کردن عالم از { محبت و عشق نسبت به خدا (تولی) نفرت و بغض عملی نسبت به دشمنان خدا (تبری) }

تست‌خونه ۲۱

اگر از ما بپرسند، یکی از راه‌های افزایش عامل تبدیل‌کننده بغل به بخشش چیست، کلام خود را با استناد به کدام مبنای قرآنی بیان می‌کنیم؟

- (۱) ﴿مَنْ النَّاسُ مِنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَاداً﴾
- (۲) ﴿قُلْ أَنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي﴾
- (۳) ﴿يُحِبُّكُمْ اللَّهُ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾
- (۴) ﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ﴾

دهم

درس دهم ریاضی- دوازدهم انسانی

یاری از نماز و روزه

ثمره مشترک نماز و روزه

تعریف: حفاظت و نگاه‌داری ◀ خودنگه‌داری

تقوا

نفس انسان ◀ اسب

تمثیل امیرالمؤمنین علیه السلام } تقوا ◀ کنترل اسب ◀ داشتن اسب رام و راهور

بی‌تقوایی ◀ لجام پارگی اسب ◀ داشتن اسب چموش و سرکش

فواید

(۱) دوری از گناه (تقوا)

(۲) یاد خدا ◀ مهم‌تر است

﴿و اقم الصلاة ان الصلاة﴾
دستور خدا

(۱) تنهی عن الفحشاء و المنکر
(۲) و لذكر الله اکبر و الله يعلم ما
تصنعون

نماز

• پنج نوبت در طول روز تکرار می‌شود ◀ زنده‌شدن یاد خدا و حس کردن حضور او در زندگی ◀ دوری از گناه و این‌که انسان به راحتی دست به هر کاری نزنند ◀ دوری از گناه ◀ تقوا

(۱) میزان دقت و توجه ما به

(۲) میزان تداوم و پیوستگی

◀ اگر نماز را کوچک نشماریم و دقت و توجه کافی به آن داشته باشیم و از آن درک صحیحی داشته باشیم ◀ به تدریج نه تنها انسان از گناه دور می‌شود، بلکه سبب دوری او از مکروهات هم می‌شود ↓

مطالعه مصادیق از روی کتاب، صفحه ۱۲۵

خون

• حیوان با خون جهنده } ادرار و مدفوع (اگر حرام گوشت باشد) مردار

خون

ادرار

مدفوع

کافر

• احکام ◀ برای نماز باید لباس و بدن

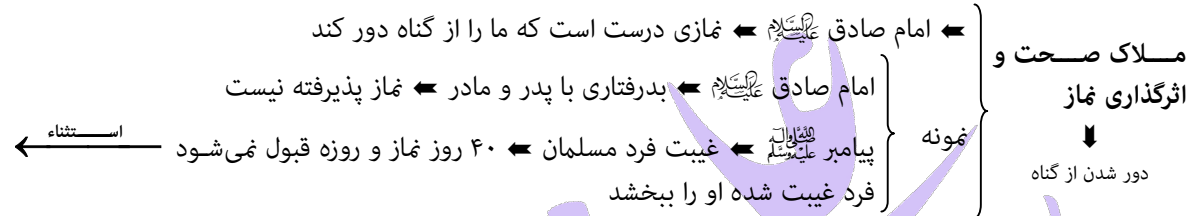
پاک باشد ◀ همه چیز پاک است مگر ۱۱

چیز

• سگ و خوک

• شراب و مستی‌آورها (مطالعه صفحه ۱۲۶)

تستخونه ۲۲

- امام صادق علیه السلام ملاک پذیرفتن یا عدم پذیرش نماز را در چه می دانند و تأثیر نماز وابسته به چیست؟
- ۱) ﴿نهی عن الفحشاء والمنکر﴾ - میزان تداوم و دقت ما
 - ۲) ﴿و لذكر الله اکبر﴾ - میزان تداوم و دقت ما
 - ۳) ﴿نهی عن الفحشاء والمنکر﴾ - میزان اخلاص و بندگی ما
 - ۴) ﴿و لذكر الله اکبر﴾ - میزان اخلاص و بندگی ما
- کدام یک از موارد زیر جزو نجاسات محسوب می شود؟
- ۱) خون انسان و هر حیوان فاقد خون جهنده
 - ۲) ادرار انسان و هر حیوان حرام گوشت
 - ۳) مردار انسان و هر حیوان دارای خون جهنده
 - ۴) مدفوع انسان و هر حیوان حرام گوشت
- دوستی برای طرح یک سؤال به ما مراجعه می کند. مسئله او این است که «چگونه می شود علاوه بر گناهان بزرگ، از مکروهات هم دور شد؟»، برای پاسخ به او کدام یک از عبارات زیر را مناسب می دانید؟
- ۱) از کارهای بی خاصیت و خنثی کننده نماز بپرهیزیم.
 - ۲) اهتمام در تداوم نماز و دقت و توجه ویژه به آن داشته باشیم.
 - ۳) نماز را کوچک نشمریم و نسبت به آنچه در نماز می گوئیم و انجام می دهیم، درک صحیح داشته باشیم.
 - ۴) عبارت «غیر المغضوب علیهم و لا الضالین» را با توجه به گوئیم تا در زمره کسانی که خدا بر آنها خشم گرفته نباشیم.

می‌تواند موانع را کنار بزند و گام‌های موفقیت به‌سوی برترین هدف را دربرگیرد
عامل رسیدن به تقوا

میزان موفقیت انسان به میزان تسلط و خودنگهداری او برمی‌گردد
روزه مصداق کامل صبر و پایداری در برابر خواهش‌های دل می‌باشد ◀ یک ماه جلوی تمنیات دل خود را می‌گیریم
و سعی می‌کنیم کارهای خوب را تمرین کنیم

روزه ثمره بزرگی دارد ◀ تقویت تقوا ◀ ﴿کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون﴾

روزه } مبطلات روزه
• احکام روزه ◀ مطالعه از } شخص مسافر
روی کتاب (صفحه ۱۳۰ و }
(۱۳۱) } تعریف کفارہ
} برای هر روز دو ماه روزه بگیرد (یک ماه آن پشت سرهم باشد)
یا }
} به شصت فقیر اطعام دهد (هرکدام یک مُد)

تست‌خونه ۲۳

۷۳

■ با دقت در کدام قسمت از آیه شریفه ﴿یا ایها الذین آمنوا کتب علیکم الصیام کما کتب علی الذین من قبلکم لعلکم تتقون﴾ علت وجوب روزه بر مسلمین واضح می‌گردد؟

(۱) ﴿کتب علیکم الصیام﴾

(۲) ﴿لعلکم تتقون﴾

(۳) ﴿یا ایها الذین آمنوا﴾

(۴) ﴿کتب علی الذین من قبلکم﴾

■ مطابق فتوای مراجع تقلید، به ترتیب حکم دو مسئله زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) کسی که روزه است و بعد از ظهر مسافرت می‌کند.

ب) روزه‌داری که روزه خود را عمداً نگیرد.

(۱) باید روزه‌اش را باطل کند- دو ماه روزه بگیرد و به شصت فقیر طعام دهد که به آن کفارۀ جمع می‌گویند.

(۲) باید روزه خود را تمام کند- دو ماه روزه بگیرد و به شصت فقیر طعام دهد که به آن کفارۀ جمع می‌گویند.

(۳) باید روزه‌اش را باطل کند- دو ماه روزه بگیرد یا به شصت فقیر طعام بدهد و قضای یک روز را هم به جا آورد.

(۴) باید روزه خود را تمام کند- دو ماه روزه بگیرد یا به شصت فقیر طعام بدهد و قضای یک روز را هم به جا آورد.

درس یازدهم ریاضی- سیزدهم انسانی

فضیلت و آراستگی

تعریف: مرتب و منظم کردن خود و بهتر کردن وضع ظاهری یا باطنی
 ابعاد } ظاهری }
 } باطنی }

آراستگی را از اخلاق مؤمنان می‌دانستند
 (۱) پیامبر برای دیدن دیگران موهای خود را مرتب می‌کردند
 (۲) امام صادق علیه السلام، در اجتماعات لباس‌های خوب و مرتب می‌پوشیدند و به آراستگی سفارش می‌کردند
 (۳) امام صادق علیه السلام، به آراستگی در هنگام نماز توجه ویژه داشتند
 (۴) امام صادق علیه السلام: «خدا آراستگی را دوست دارد و از زولیده بودن بدش می‌آید.»
 یا به صورت عمومی برای مرد و زن
 زن } بلند نگه داشتن ناخن }
 مرد } کوتاه کردن سبیل و موی بینی }
 اختصاصی }
 توجه ویژه ائمه به آراستگی ظاهری (علت) ◀ مسلمانان در زمان کوتاهی به یکی از تمیزترین و آراسته‌ترین ملت‌ها تبدیل شده و الگو بسیاری از جوامع در این زمینه قرار گرفتند (معلول)
 اولویت آراستگی: (۱) عبادت (۲) خانواده (۳) حضور در اجتماع
 یک نیاز طبیعی برای این که انسان خود را نشان دهد و مورد توجه قرار گیرد تا بتواند استعدادهاى خود را کشف و شکوفا کند ◀ در جوانان و نوجوانان بیشتر است
 راه برطرف کردن آن به شخص مربوط است } می‌تواند از راه‌های درست باشد }
 } می‌تواند از راه‌های غلط باشد }

(۱) آراستگی

برخی ویژگی‌های و نیازهای انسان

(۲) مقبولیت

(۳) عفاف

حالت درونی که انسان را از کندرویها (تفریط) و تندرویها (افراط) دور می‌کند و او را به مسیر تعادل می‌برد ◀ عامل میانه‌روی
 در مقابل } نه آن‌ها را به طور کامل کنار می‌گذاریم } بلکه با اعتدال و میانه‌روی با آن‌ها
 نیازهای درونی } نه کاملاً در آن‌ها غرق می‌شویم } برخورد می‌کند }

رابطه
میان
عفاف
و
مقبولیت
و
آراستگی
=
مستقیم

۱- عده‌ای برای رسیدن به مقبولیت، آراستگی را انتخاب می‌کنند

↓
افراد در این آراستگی به گونه‌ای افراط می‌کنند که به خودنمایی برسند ◀ از عفاف (میان‌روی) دور شوند

↓
قرآن این کار را جاهلانه می‌داند و به آن تبرج می‌گوید ◀ عدم عفاف در آراستگی

↓
خودنمایی با عفاف در تناقض است ◀ انسان عقیف روح بلندی دارد. ◀ ویژگی‌ها و ارزش‌های والاتری برای تحسین دیگران در خود می‌یابد

هرچه رشته‌های عفاف محکم‌تر شد ◀ پوشش باوقا تر است }
۲- نوع پوشش به هرچه رشته‌های عفاف سست‌تر باشد ◀ پوشش بیشتر جنبه خودنمایی می‌گیرد }
میزان عفاف وابسته است }
حدیث } امام علی علیه السلام: آراستن خود برای جلب توجه دیگران ◀ جنگ با خدا
} امام صادق علیه السلام: نشانه سستی و ضعف در دین ◀ پوشیدن لباس نازک و بدن‌ها

چون بیشتر از نعمت زیبایی برخوردارند ◀ مسئولیت بیشتری هم دارند }
۳- عفاف خصلت زن مظهر جمال خلقت هست ◀ هم باطن و هم ظاهر ◀ صدور احکام ویژه برای زنان }
عام است ◀ اما به واسطه نعمت زیبایی }
در زن‌ها مهم‌تر } زن می‌داند که ◀ عرضه نابه‌جای زیبایی ◀ به جای گرمی‌بخشی به کانون خانواده ◀
است } عفت و حیا را از بین می‌برد ◀ این دو گوهر مقدس را از او می‌گیرد.

تستخه نه ۲۵

■ کدامیک از موارد زیر در ارتباط با مقبولیت صحیح می باشد؟

- (۱) آراستگی انسان در حد تعادل نگه داشته می شود و به تبرح دچار نمی شود.
 - (۲) زیبایی ظاهری خود را وسیله جلب توجه دیگران و خودنمایی قرار نمی دهد.
 - (۳) نوجوان و جوان به خود می پردازد و توانایی و استعدادهای خود را کشف و شکوفا می کند.
 - (۴) حیا می کند که برخی افراد به خاطر اموری سطحی و کوچک، زبان به تحسین و تمجید او بگشایند.
- «جنگ با خدا» و «سستی و ضعف دین»، به ترتیب نتایج کدامیک می باشد؟

- (۱) پوشیدن لباس نازک - نماز
 - (۲) آراستن برای جلب توجه مردم - ترک روزه
 - (۳) پوشیدن لباس نازک - آراستن برای جلب توجه مردم
 - (۴) آراستن برای جلب توجه نامحرم - پوشیدن لباس نازک
- مبنای احکام ویژه خداوند برای زنان به جهت حفظ گوهر وجود ایشان از نگاه ناهلان، در کدام گزینه به چشم می خورد؟
- (۱) احساسات لطیف زن که بیانگر زیبایی های درونی وی می باشد.
 - (۲) حفظ کانون گرمخانواده که منحصر به انجام وظایف همسری و مادری زنان می باشد.
 - (۳) دورشدن از غفلت نسبت به هدف های اصلی زندگی در اثر توجه بیش از حد به آراستگی
 - (۴) مسئولیت مضاعف زنان نسبت به نعمت زیبایی که به صورت دوجندان از آن بهره مند می باشند.

دهم

درس دوازدهم ریاضی- چهاردهم انسانی
زیبایی پوشیدگی

دستورات قرآن به حجاب و عفاف	} دستورات مشترک به مردان و زنان	حفظ نگاه و کنترل نگاه به نامحرم
		حفظ دامان از آلودگی و گناه
} دستورات اختصاصی به زنان	} زیورآلات آنان سبب جلب توجه نامحرم نشود	علاوه بر مو، سر و گردن و گریبان خود را هم بپوشاند ◀ رعایت حدّ حجاب

تعیین حد حجاب در روایات	} امام کاظم <small>علیه السلام</small> : در جواب برادرش ◀ دیدن چه مقدار از بدن زن نامحرم جایز است؟ ◀ «چهره و دست‌ها تا مچ»

علت حجاب در قرآن ◀ «یدنین علیهنّ من جلابیهنّ» ◀ «ان یعرفن فلا یؤذین»

فایده حجاب و علت وجوب آن

دستور به رعایت حجاب

تست‌خونه ۲۶

با توجه به آیه شریفه «یا ایها النبی قل لازواجک و بناتک و نساء المؤمنین یدین علیهنّ من جلابیهنّ ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین...» عدم تعرض بوالهوسان، معلول چیست و به چه علت خدای متعال بی‌حجابی گذشته را می‌بخشد؟

۱) شناخته‌شدن به عفاف - غفور و شکور بودن	۲) شناخته شدن به حجاب - غفور و شکور بودن
۳) شناخته‌شدن به عفاف - غفور و رحیم بودن	۴) شناخته‌شدن به حجاب - غفور و رحیم بودن

دهم

- ◀ اسلام فقط شرایط و حدود برای حجاب را تعیین کرده ▶ چگونگی و نوع پوشش را معین نکرده ▶ و آن تابع آداب و رسوم و فرهنگ ملت‌هاست
- ملاک‌های پوشش در اسلام**
- وقار و احترام آن‌ها حفظ شود
 - ملاک پوشش مردان ▶ با ارزش‌های اخلاقی جامعه هماهنگ باشد
 - انگشت نما نشود
 - وسیله جلب توجه نامحرم قرار نگیرد
 - ملاک پوشش زنان ▶ به جز چهره و دست تا مچ، باید پوشیده شود ▶ رعایت حد حجاب
 - نباید لباس چسبان و تحریک‌کننده باشد
- توصیه به «چادر» (معلول) ▶
- این شرایط را فراهم می‌کند
 - حفظ هرچه بیشتر کرامت و منزلت زن
 - توجه حداقلی نامحرم
- (علت)
- ◀ دستور حجاب برای جامعه است ▶ نه داخل خانه
- زنان با حجاب در جامعه**
- نه تنها سبب کاهش حضور آن‌ها نمی‌شود ▶ بلکه حضور آنان را مطمئن و ایمن می‌کند
 - ادعای خانه‌نشین کردن زنان در اسلام ▶ باطل است ▶ با توجه به سیره ائمه
 - پرستاری زنان مسلمان در پشت جبهه‌های جنگ
- حجاب (a) ▶ [کمک می‌کند که به ارزش‌ها و استعدادها و کرامت‌های درونی زنان توجه شود] (b)
- سلامت اخلاقی جامعه ▶
 - حریم و حرمت زن‌ها حفظ می‌شود (c)
 - آرامش روانی زن ▶
- حجاب در ادیان الهی**
- تمام ادیان الهی به حجاب و پوشش تأکید کردند (چون در اصل یک دین هستند)
 - اسلام ▶ یهودیت ▶ مسیحیت ▶ حجاب به دینداری نزدیک‌تر است و نزد خدا پسندیده‌تر است
 - ایران باستان (عموماً زرتشت) ▶ منشأ اصلی گسترش حجاب در جهان
- تفاوت میان ادیان در حجاب ▶ چگونگی و حدود

تست‌خونه ۲۷

زنان راهبه چه نوع حجابی را انتخاب کردند و این امر نشانه چیست؟

- ۱) حجاب برتر اولی - از نظر آنان داشتن حجاب به دینداری نزدیک‌تر است.
- ۲) یکی از کامل‌ترین حجاب‌ها - از نظر آنان داشتن حجاب به دینداری نزدیک‌تر است.
- ۳) حجاب برتر و اولی - پس از آمدن حضرت عیسی (علیه السلام) زنان مسیحی در همه جا حجاب داشتند.
- ۴) پس از آمدن حضرت عیسی (علیه السلام) زنان مسیحی در همه جا حجاب داشتند.

